

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

De festo purificationis. b. M. de eadem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

In festo

regionē suā: qz ad mare descenderunt cit. **Uñ Ber:** super Cañ. Emon. lxxv.
 & per nauem transfretantem i Thars. viij. Maria eis oīa facta est: sapi-
 sis abierunt. Propter qd herodes ira entibus et insipientibus copiosissi-
 mus postea nanes tharsensiz incēdit charitate debriticē se fecit: oīb' pnie
 fm qd pphatatum fuerat per David signum aperuit: ut de plenitudine el'
 ps. xvii. In spiritu vehementi conte: accipiāt viuēt. Captiuus redem-
 res naues tharsis. Et vt dicit Chrys. ptione: tristis consolationē: infirmis
 Dū Tho. apostolus deuenisset ad re sanitatem: iustus ḡam angelus: leti-
 gionem illam magoz eos baptizauit: tñ fili' dei humane carnis substanzaz
 & facti sunt adiutores xpiane fidei. et Ille. Vulgarizatio sup ybo Ber. Non
 pro xpō fuerunt martyrizati. Horum possū lacrimas cōtinere inq̄ ber.
 corpora integrā deportata fuerunt per ex diuino amore charitatis dū cogito
 sancti enstochili in ecclesia que nunc imensam charitatē ipsi' regne que
 est predicatoroz ybi fuerunt p multum oībus debitricē se fecit. Gaudet dū
 tpls. Ubi nunc est camera eorū apud citer peccator: qz per mariā remissio
 mediolanēs. Sāctus aut̄ Enoch' dū horū corpora diceret cū duab' vache
 per mariā ḡam pmeruit. Gaudet ca-
 tis. In nocte lupus vnā rapuit. San-
 ctus dei pcepit lupo vt se poneret sub
 iugo ad curru. qd et factum est. Post
 multum vero tpls Federicus barba-
 rossa: detulit ea coloniā in conuētu p-
 dicatorum. Vidiimus ergo stellā eius
 in oriente.

Con purificatiōe virglnis marie Fe-
 stum est de matre et filio.

Ascepm? De
 ns misericordiam tuam
 in medio templi tui.
 In hs. Sapida. aurea &
 celebranda sanctitas est
 illa vñuerse scole theologantium: q
 regina celoz: aduocata peccatorū i-
 peratrix angeloz: stella perēnus gran-
 dis maris: solidū scutū afflictarū mē-
 tiū maria virgo: cum fuerit electa ab
 eterno in matrem illius veri dei: illi
 merito fuit cōdicati p̄ilegiuz sup om-
 nes creaturas plenitudino et absidā
 oīum gratiarū. Maria mater ḡe-
 canit sancta ecclesia fm shiam Tho.
 in postilla sup Johā. & Alber. quadru-
 plex est gfa. **C** Pria effluens que est
 in solo deo. **C** Secunda sufficiēs q̄ est
 in sanctis. **C** Tertia absidā q̄ fuit in
 maria p̄ quā toti mundo debitricē se fe-
 dū obseruacione: hodie obvulit filiuz
 in tēplo cū munerib'. Qd ecclesia fe-
 stiva et letabunda cōgratulat sponso
 suo di. **S**uscepim' deus. in qbus ver-
 bis de hodierna solennitate loquimur
 de qua tria videbimus.
C Primum dicitur purificationis.
 Scdm dicitur oblationis.
 Tertium dicitur declarationis.
C Primum dicitur &c. Precepit deus le-
 uitici. xij. Qd mulier que suscepisse
 mine filiū peperisset: immūda eēt. vij
 diebus a cōsortio hoīum. et. xxij. ab
 ingressu tēpli. Cōpletis. xl. diebus tē-
 pli intrabat. Et querū cū muneribus
 offerebat. Agnuz si dices par turtur
 aut pullos colubaz si pauper. Ethoc
 modo se purificabat ab illa irregula-
 ritate contracta per partū. Querinir
 modo dubium. Utrū virgo debuit ho-
 die templū ingredi cuius filio et facere
 hanc purificationē. Vere o maria vi-
 detur q̄ non qz filiū nō peperisti de se
 mine: sed mistico spiramine in circūs
 aplis. **C** Quarta excelleſ que est in
 cōfessione purgabatur puer ab originas
 maria p̄ quā toti mundo debitricē se fe-
 li: qd a parentibus cōtraxerat. In yb-

Purificatiōis .b. marie. Flxxij.

rificatione purgabatur mater a pe-
nis quia in libidine concepisset. Sed q̄. Erubescat homo ec̄ supbus: q̄ hu-
milius factus est de⁹. Ad p̄positū. Si
tur incongruuz videtur purificari ho-
die. **C**alia opinio dicit q̄ sic: vt legē
seruaret licet non teneretur. R̄hideo
b̄m Thomam. iij. partē. q. xxvij. ar.
ij. Bernar. sermone hodierno q̄ tri-
plici ratione.

Cprimo rōne humiliationis.

Scđo ratione occultationis.

Tertio rōne exēplificationis.

Cprimo t̄c. Una est maxima theo-
logorum: q̄ omnes gratie que sunt in
Maria originem habuerunt a chri-
sto: qui est fons omnium gratiarum
Unde debuit conformari humilitati
filij qui humilibus dat gratiam vt di-
citur Iaco. v. Christus iesus ex humili-
tate cordiali omnia onera legis por-
tare voluit quibus non tenebatur: in
sua nativitate habuit se vt pauper.
Qui natns est in p̄sepio et in vilibus
pannis in nocte medis dum esset fri-
gis. ad p̄hi. i. Erinnauit semetiōm
formam serui accipiens. De inuisibi-
li immortali infinito: visibilis: morta-
lis: finitus est factus. O immensa hu-
militas: o miraculum miraculorūz: o
bonitas sancta. In circuncisiōe habu-
it se vt peccator: quia circuncidi voluit
cū esset illa in remedium peccati ori-
ginalis. Cui non tenebāt cuz esset de-
spiritus sancto conceptus. i. Petri. ii.
Qui peccatū non fecit a Jo. viij. Quis
ex vobis arguet me de peccato. Non
de peccato oris: cordis: opis. Pretea
et baptizari voluit ex humilitate: cui
non tenebatur. Un D. bap. tremens
di. Ego a te debeo baptizari. et tu ve-
si me. Cui christus. Sine modo. Sic
enim decet implere oēm iusticiā. Su-
per quo Amb. Hec est iusticia: vt qđ
alterum facere velles: prius ipse in-
cipias. Hodie autē se habuit vt paup-
er in eo q̄ pauperū oblationem obtulit
vt peccator et seruus in eo q̄ sacri-
cia que erant in expiationem pecca-
ti: pro se offerri voluit. Un hoc o care
esset. et vt dicit Tho. iiiij. dist. xxx. De

dñe. Clama ex humilitate. Unde Au-
nus quia in libidine concepisset. Sed q̄. Erubescat homo ec̄ supbus: q̄ hu-
milius factus est de⁹. Ad p̄positū. Si
cut ista facere voluit q̄bus nō tenebāt
sed ex humilitate. Per eandem ratio-
nem voluit et matrem purificari licet
non teneretur. Unde Ber. b̄mone ho-
dierno. Vere b̄ta virgo uō habes cām
hec tibi opus est purificatione: sicut
nec filio tuo circuncisione. Esto inter
mulieres quasi vna illaz: nam filius
tuus sic est in medio puerorum. Ideo
Moyles dans preceptum de purifi-
catione ex diuina ordinatione dicit
Mulier si suscepto servine. Posuit
hanc conditionem sic dans intelligit:
q̄ mulier aliquādo esset paritura ma-
sculum non suscepto servine. Ex quo
doctores dicunt q̄ moyses fuit ita lo-
catus ad excipiendā matrē dei ab iis
mundicis. et Ber. in sermone hodiern-
o. Timuit moyses in matrē domini:
blasphemiam irrogare. Unde Jac. in
maritali. Mulier in suo matrimonio
cupit quattuor ex superbia: que n̄go
respuit ex humilitate. **C**primo vñz
iuuenem maria senez. **S**ecundo vi-
rum pulchrum et diuitem: maria aut
despectum et pauperē. **T**ertio pul-
chram domum maria fugurum.

Quarto celum et quietez in parti-
et post. maria aut̄ hodie non est ociosa.
p̄perat a templū cuz oblationib⁹
follicita de legis obseruatione. o ma-
ria humilitatez. **S**ecundo rōne t̄c.
vt occularetur esse mater dei diabos-
lo h̄z Aug. sup Sēn. ad litterā q̄ post
peccatū Ade lucifer sciuit n̄dum dei
incarnandū sed ignorabat t̄psī horā
videns nocte nativitatis sue: ange-
los canere gloria in altissimis t̄c.
pastores ip̄mi adorare. Magos de lō
ge venientes cum muneribus vocem
celitus audiens. hic est filius meus
dilectus. In deserto ipsum aggressus
est tribus iaculis experiri volens an
esset messias. Sed tali modo r̄ndit de-
moni: q̄ ppter hoc ignorabat an ille
R

In festo

mon cognitione clara nūq̄ scivit an esset messias. Quāuis fuit mētio ab euangelistis q̄ demones cognoverūt ipsum esse xp̄m. vt dicitur Math.iiij. et Luc.iiij. qđ intelligif quo ad conie ctures. nūq̄ tamen scivit nisi in cruce. Uñ de seipso xp̄s. Jo. xiiij. Venit enim princeps mundi huius. r̄ in me non h̄z quicq̄. Ad p̄posituz. Si virgo Hodie ad tēpluz non iussit cuz filio r̄ oblationibus: in mentem demonis ve nisset suspicio q̄ vere esset mater dei ex quo legi non subiectebatur. Et p̄ cō sequens impeditset eius passione ali quo modo. Uñ Tho. in. iiij. di. xxx. ar. i. Demon phibebatur diuina virtute ob investigatione beate Marie. Ubi r̄ Albertus super Missus est. Demon nūq̄ agnouit virginem esse matrem dei: ante filiū passionez. Et dum vixit nūt acula non fecit aperte: ne ipse demon agnosceret eā r̄ per cōsequēs impeditret passionem filii sui. Unde patet secunda ratio. ¶ Tertio rōne r̄ c. In exēplū nostre purificationis. Secundū Alber. sup Luc. Hodie in verbo dies purgationis marie: triplex ē purgatio. Una vulgaris: que phibetur a iure canonico. iij. q. iiij. per totum Et extra de purgatione vulgari. Cu z qđ est suspect⁹ de aliquo crunie. vt ho incidiū furti r̄ h̄moī: et vult purgare suā innocentia per aliquid experimen tum per modum suspitionis: vt offrendo se bibere aquā bullientē: angredī ignem: sine lesionē qđ est peccatum. Et contiā illud Math. iiij. Non tentabis dñi deum tuu. Exēplū imperatoris henrici qui vxorē habens suspe ctam de adulterio cuz quodaz militē voluit hanc purgationē facere: ita vt nudis pedibus super ignitos carbones incederet. Unde in morte anxius pumeus est. ¶ Sc̄bo purgatio dicitur legalis. vt cū quis granas iniuste de aliquo crunine pōt purgari per aliquid iuramentū vt se purget: vt p̄t. iij. q. iiij. in. glo. ad hāc tenebantur mulieres per legem: que purgabantur in

templo in capite. xl. dñe p̄ offerēdo s̄ crificia sialis. Et per illa dicebantur purgari. s. ab illa irregularitate contrata in partu: quia phibebat vt im mūde ad tēpluz accedere. Hanc mari a fecit hodie. ¶ Tertia dicitur sp̄lis lis q̄ est necessaria. Jacobi. iiij. Emun date manus peccatores: et purificate corda Clama. O Senensis purgate. per om̄es sensus in exemplum marie. ¶ Primo visum ps. Tuerte oculos tuos ne videant vanitatem. Treno. iiij. Oculus mens dephacatus est animā meā. Quintilianus orator. Oculi n̄i sunt tota luxuria nostra. Sc̄bo audis tui. Ecclia. xxvij. Sepi aures tuas spinis r̄ facito seras anribas tuis. O socie. ¶ Tertio lingua; purifica. p̄z uer. xvij. Mois. et vita: in manibus lingue. ¶ Quartu manu ne aliena rapiat Aug. Non dimittitur peccatum nisi restituat ablatis. Et sic per om̄es sensus. hanc purificationem virgō se cit. Pura i oculis. ps. Oculi mei semper ad df. m. Pura in auditu. Luce. x. Audiebat verbas illius. Pura in m̄ibus. Qz puer. vlti. Panē ociosa nō comedit. Izo sp̄issancus Canti. iiij. Tota pulchra es amica mea. s. in om̄ibus membris. Et Luc. q. Dñs tecum Tecuz in oculis. Tecuz in manibus. Tecū in ore. Dñs tecuz. Uñ Apo. xij. Signum magnum apparuit in celo. Quid o Johannes. Vulci amicta sole et luna sub pedibus eius. et in capite eius corona stellarum duodecim. Unde quidam. O maria diana stella r̄ c. Et petrarcha. O sole pulchrior. et luna plena. Dei mater alma O maris stella. o formosa: licet fusca sis. Unde patet primum. ¶ Scdm dicitur r̄ c. Maria obnūlta par turturū: quis paupercula. Diues autē agnū offerebat. Queritur dñs um. Utruz conuenienter sacrificia debuerunt offerri domino deo prout lex precipiēbat Tho. i. iij. q. iiij. q̄ sic tripli c̄ ratione. ¶ Primo rōne: recognitionis.

Purificatiōis.b.marie Fo.lxxiiii.

Secundo ratione reuocationis.

Tertio ratione prefigurationis.

Cl^o primo ic. vt homo recognoscere oia bona se habere a deo. i. para. iij. ena sunt omnia: et que de manu tua accepimus deditus. Ad propositum q̄ homo non est dominus. sed dispensator rerum. Omnia enim sunt dei.

Secundo ratione ic. vt per honorem qui deo reddebatur: traheretur populus a cultura idolorum. In signū huius precepta de sacrificiis nō fuerunt data populo iudeorum: nisi postquam de clinavit ad idolatriam adorando vitulum confitilem.

Tertio ratione ic. Quia animalibus illis et singulariter per agnum prefigurabatur verus agnus filius dei: q̄ debebat offerri pro salute mundi. De qua oblatione apostolus ad Ephes. v. Canta. Tradidit semetipsum oblationem et hostiam deo in odorem suavitatis. Et vere hec oblatio fuit necessaria ratione diuine placationis ut habet Alber. super Lucam in testamento veteri. inclinabatur deus ad iustitiam et non ad misericordiam. Unde. Ps. Deus ultionū dñs: deus ultionum Erodi. xxij. Ego sum dominus de tu fortis. zelotes visitans iniquitatem patrum in filios in terram et quartaz generationem. hic est ille deus. sequere vulgarizationem. Applica per vias dictas quas fecit in testamento veteri. vt fuit de Adam. de Sennacherib. de holoferne. de Nabuchodonosor. de David et c. Uidentes sancti patres ipsum iuratū: decreverunt ipsum placare munieribus. Q̄. as ut dicte in. iij. eneydos. Virgilius.

Quid nō mortalia pectora cogis. Aus et sacra famēs.

Quidam obtulerunt ei oblationem lachrymarum. ut Adam. qui peccatum suis fleuit. iij. mille. ccc. annis: sed nō durum occurserit in ea de cetero sicut placatus. Quidam oblationē p̄spectam habēas. et accedere verearū cuniar. ut David: qui obtulit templo Applica figuratu hester. et Uashi: edificando: centies malia auri et tolli: conciliens q̄ est mater misericordie ens milia argenti pondera. Quidam et non iusticie. Unde patet secundum

vitam propriam quia nihil pretiosius Job. ii. Pelle pro pelle et cuncta que habet homo dabit pro anima sua: ut Isaías. qui lignea serra securus est. Quidam decunas ut Melchisedech. Quidam immolationē aialium. ut Noe. quia altare cōstruxit. Quidam humiliatim: ut Abraham. Quidam colubras et agnos ut iudei. Sed tamen placari nō potuit. Unū David dicebat ei. Sacrificū et oblationē noluerit. Et Isa. i. holocausta arietum et adipem pinguium et sanguinē vitulorum agnorum et hircorum nolui. Unde hoc. Quia oblatio nō erat ei oblatā: sed hodie in templū ingressa cum brachio clauso in quo filius erat dixit illud. i. Regū. xxv. c. Suscipe oblationem hanc. quā obtulit ancilla tua. O pater sancte. O vere deus. Ecce filius tuus. Qui a prophetis: qui a patriarchis. qui ab angelis. q̄ a pastorib⁹: qui a magis honorat⁹ est. Ecce tuus filius qui p̄ misericordia deridebitur: collaphizabit⁹: occidetur. O iesu nate: cese: mortue. Parce. O deus homini: p̄ tuū filiū. Qd̄ vidēs deus misericordia motus dixit. Non permanebit sp̄us meus. i. indignatio mea: in homine in eternum: q̄ caro ē i. carnalis et infirmus. Unde bene ecclesia. Suscepimus deus miā tuā. In illa hora. ut hodie quartuor incepunt esse placabilita que dura fuerunt. **C**l^o primo deus qui dulcis es es es est. Secundo angelus: qui totus iocundus est factus. Tertio celum quia ante durum et clausum tandem stet apertum est. Quarto mors: q̄ mitibat homines ad lymbum: nunc ad celum. Suscepimus deus miā tuā. Misericordia filij tui: atq̄ miā tue matris. o iesu. De qua Augustin⁹. Reuolue: diligentius diuine hystorie seriem. et si quid increbatorum: si quid sunt placatus. Quidam oblationē p̄spectam habēas. et accedere verearū cuniar. ut David: qui obtulit templo Applica figuratu hester. et Uashi: edificando: centies malia auri et tolli: conciliens q̄ est mater misericordie ens milia argenti pondera. Quidam et non iusticie. Unde patet secundum

iiij

Sermo.

Ctertium principale dicitur. In pre-
lenti euāgelo: quatuor difficultates
sunt vidende. Prima quare deus pre-
cepit in lege. ut in. xl. die puer porta-
retur in templū. Et in. feminā dupli-
cabantur dies. l. lxxx. dīcēs. R̄fideo: q̄r
mulier plus peccauit q̄ hō. hō enim
vñ p̄t̄m cōmisit: q̄r pomū comedit cō
tra diuinā iusticiā. id duplii pena pu-
nitur masculus. **C**prima in vtero q̄r
xl. diebus stat in vtero materno sine
anima. Quānus p̄fisiū dicant. xlvi.
Secunda extra vterū: q̄r priuatū die-
bus. xl. ab ingressu tēpli. Mulier duo
peccata cōmisit. Primum: q̄r superbi-
uit. Sen. iij. Erimus sic uī dī: scientes
bonum & malum. Secundum: q̄r homi-
nem cōduxit ad peccatū sua p̄suasio-
ne: ideo punit quadruplici pena. Pri-
ma: q̄r eius corpus stat sine sīa. lxxx.
diebus. Secunda: q̄r totidem p̄iuabā
tur ab ingressu templi. Tertia: quia
subiecta vīro effecta est: q̄r superbuit
Unde ad Colo. iij. Mulieres subdite
estote viris. Ausculauit. Illa dom⁹ mihi
displiceret cuius gallina cantat gallo
tacente. Quarta pena: ut cū dolore pa-
rit. Sen. iij. In dolore paries filios.
Vnde patet prima. **C**uestio secunda
Quare maria & ioseph obtulerint in
templo par turturum & duos pullos
columbarum & non agnum erat pre-
ceptum. R̄fideo quia illa oblatio agni
erat diuitiæ: Maria erat pauperula
lic⁹ nobilis: & Joseph paup. Mat. iij.
Nunqđ est fili⁹ fabu. Sed dīcis. Ubi
erant thesauri magorum. R̄det ber.
& pauperibus maria erogauit: taliter
& hodie oblationē pauperum oportu-
it offerre. **C**uestio tertia quare po-
sius voluit offerri turtures & pullos
colubri: q̄ alia animalia. R̄det Tho.
iij. parte. q. xxxvij. ar. i. ratione sue si-
gnificationis & proprietatis. Turtur
tres habet p̄prietates q̄ xpo cōueniūt
Prima: q̄r est auis casta. Secunda ani-
mal solitarium. Tertia auis loquax.
Quo ad primam signat puritatez. xpi.
Quo ad secundam signat eius contē-

plationē. Christus solitari⁹ alī nūc
orenū: montem elegit ad contemplan-
dum. Quo ad tertiam signat eius pre-
dicationem. Columbavero est animal
mansuetum & simplex mansuetudinez
ipsius xpi signat. Quare non par co-
lumbaz: sicut pulli queruntur. R̄det
Tho. vbi. g. q̄r est auis libidinosa: q̄
in sacrificio non debuit offerri. **C**ue-
stio quarta. Quare cādele portantur
in manib⁹. R̄fideo ad ostendendam
virginis puritatem. Aliq̄ em̄ audien-
tes virginē purificatā possent crede-
re ipsam indignisse purificatione. Igi-
tur vt ostenda q̄ tota fuit purissima:
ordinauit ecclesia vt luminosos cere-
os portem facili ipso facto ecclia dicat
O maria no indiges purificatione: q̄r
tota splendida es: & tota pulchra: sicut
lumen huiuscandele: quas in manib⁹
gestamus: de quo lumine. Dam. Ave
fulgens margarita p̄ quam venit mē
do vita: xps sol iusticie.

De paucitate saluandoz.

Multi sunt vo-
cati: pauci vero electi.
Matth. xxij. Contremi-
scunt humana viscera
ligua palato heret om-
ne humuanum ingenium deficit quan-
do humana mens venit in considera-
tionē horribili verborū xpi in euāge-
lio hodierno & multi sunt vocati et
pauci electi. Scđz doctores q̄druplex
est vocatio. **C**una p̄ certū signū. i. per
inspirationem. S̄ha per verbū viuūz
.i. predicatorēs. Tertia per infirmata-
tes. Quarta per scripturas. Quid
clamat prophete: euāngeliste: docto-
res. Vere illud apostoli. Impleamini
agnitione voluntatis fili⁹ dei. Sed no-
lunt venire. Unde Gregorius papa sa-
per Mattheum. Ad fidem christi plu-
res. veniunt: sed ad celeste regnum.
pauci perducuntur. Ille. Quod & sali-
uator affirmat in parabola illa. Mat.
xxij. Ubi post parabolam intulit in fi-